Lietas Nr. 122006015
Lietas arhīva Nr. 1-0060-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ludzā, 2015.gada 2.jūnijā

Ludzas rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese Inta Marnauza, ar sekretāri Zani Trukšāni izskatīja atklātā tiesas sēdē administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz atklātās akciju sabiedrības "Krievijas dzelzceļi" (Rossijskije železnije dorogi), nodokļa maksātāja identifikācijas Nr.7708503727, pilnvarotās pārstāves zvērinātas advokātes Gitas Oškājas sūdzību par LR Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores /pers. A/ 2015.gada 27.februāra lēmumu Nr.22.11/L-8852 administratīvā pārkāpuma lietā par akciju sabiedrības "Krievijas dzelzceļi" saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.[12]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2014.gada 13.janvārī Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk tekstā – VID) Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas vecākā muitas eksperte /pers. B/ sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BJ 008327 par to, ka 2013.gada 1.novembrī Zilupes MKP plkst. 02:50 iebrauca kravas vilciens Nr.2619 (7616-088-0983); lokomotīves pārbaudes laikā pārkāpumi netika konstatēti; veicot vilciena skenēšanas attēlu analīzi, attēlā Nr.37101RF01201311010248052 konstatēta aizdomīga vieta zem cisternas Nr.76641471. Cisternvagonā atrodas bezūdens amonjaks, kravas saņēmējs - SIA VK Ekspedīcija, saņēmējstacija "Ventspils", nosūtītājstacija - "Osenci", Krievijas Federācija. Veicot vagonu fizisko pārbaudi, tika konstatēts, ka zem vagona rāmī atrodas melns polietilēna maiss, piestiprināts ar speciālām metāla ierīcēm (atspaidām). Noņemot tās, konstatēts, ka polietilēna maisā atradās cigaretes ar nosaukumu "Bayron " - 11 180 gab., uz visām cigaretēm ir Krievijas Federācijas akcīzes markas. Nedeklarētā prece (cigaretes "Bayron" -11 180 gab.) un metāla stiprinājumi 3 gab. izņemti, pamatojoties uz 2013.gada 1.novembra mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.BJ001823 līdz lēmuma pieņemšanai administratīvā pārkāpuma lietā. Administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laikā tika saņemts rakstisks paskaidrojums no mašīnista /pers. F/ (/pers. F/), kurš rakstiski paskaidroja, ka ierodoties stacijā "Sebež" pa 5.ceļu, viņus (lokomotīvi un darbiniekus) atvienoja no esošā sastāva un novirzīja uz 6.ceļu, kur pievienoja citam sastāvam, ar kuru turpināja ceļu. Viņš nav zinājis par sastāvā atrasto cigarešu esamību, jo nav veicis pievienotā sastāva apskati. Paskaidrojums sniegts /pers. F/ dzimtajā valodā - krievu valodā. 2013.gada 11. novembrī Latgales MKP daļas vadītājs pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā F52-BJ001823, ar kuru tika izbeigta lietvedība pret fizisko subjektu un konfiscētas preces (cigaretes "Bayron" - 11 180 gab. un metāla stiprinājumi 3 gab.), kas izņemtas pamatojoties uz 2013.gada 1.novembra mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.BJ001823. 2013.gada 14.novembrī tika pieņemts lēmums Nr.2715-5/533 par administratīvās lietvedības uzsākšanu par muitas kontroles rezultātā konstatēto faktu - cigarešu kontrabandu. Lietas apstākļu noskaidrošanas gaitā konstatēts, ka kravas vilciens Nr.2619 (7616- 088-0983), zem kura cisternvagona konstatētas nedeklarētas cigaretes, tika ievests ar Krievijas dzelzceļa Velikiji Luki "Oktobra" depo reģistrētu lokomotīvi 2ET116 Nr.1101. Pamatojoties uz Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 1992.gada 12.oktobra 59.panta 1.punktu, kur noteikts, ka visas preces, kuras paredzēts pakļaut muitas procedūrai, ir jādeklarē šai muitas procedūrai. Savukārt vilciena sastāvā konstatētās cigaretes netika pieteiktas nevienai muitas procedūrai, tādejādi uzskatāmas par nedeklarētām. Personas, kas nav veikusi muitas procedūras pieteikšanu, tas ir preču deklarēšanu, rīcībā ir saskatāmas normatīvo aktu noteikumu neievērošanas pazīmes. Ir pārkāpts Padomes Regulas (EEK) Nr.2913/92 1992.gada 12.oktobra 59.panta 1.punkts. Krievijas dzelzceļa, Velikiji Luki "Oktobra" depo ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kurš paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – Latvijas APK) 201.[12]pantā (lietas 55.-57.lapa).

2014.gada 3.februārī VID Muitas pārvaldes Latgales MKP daļas vadītāja p.i. /pers. L/, pamatojoties uz augstākminēto 2014.gada 13.janvārī sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BJ 008327, pieņēma lēmumu Nr.F52-BJ008327, ar kuru lēmumā norādītajam subjektam – Krievijas dzelzceļa, Velikiji Luki "Oktobra" depo uzlika naudas sodu 1000.00 *euro* apmērā par Latvijas APK 201.[12]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu (lietas 52.-53.lapa).

VID Muitas pārvaldes Latgales MKP daļas vadītāja p.i. /pers. L/ 2014.gada 3.februāra lēmumu Nr.F52-BJ008327 pārsūdzēja akciju sabiedrība "Krievijas dzelzceļi", iesniedzot sūdzību VID ģenerāldirektorei. Izskatot AS "Krievijas dzelzceļi" sūdzību, VID ģenerāldirektore ar 2015.gada 27.februāra lēmumu Nr.22.11/L-8852 apstrīdēto lēmumu atstāja negrozītu (lietas 12.-14., 35.-39.lapa).

[2] AS "Krievijas dzelzceļi" (turpmāk tekstā- sūdzības iesniedzēja) pilnvarotā pārstāve iesniedza tiesā sūdzību par VID (turpmāk arī – iestāde) ģenerāldirektores (turpmāk arī – iestāde, kas pieņēma lēmumu) 2015.gada 27.februāra lēmumu Nr.22.11/L-8852, lūdzot to atcelt pilnā apmērā sekojošu apsvērumu dēļ.

[2.1] Pastāv strīds, vai sūdzības iesniedzēja ir/var būt atbildīga par cigarešu kontrabandu, tostarp pie apstākļiem, kad 1) nav noskaidrots cigarešu kontrabandas īpašnieks, 2) nav pierādīta AS "Krievijas dzelzceļi" vainojama, prettiesiska rīcība (kas turklāt būtu tiešā cēloņsakarībā ar atklāto kontrabandu), 3) nav pierādīta sūdzības iesniedzējas apzināta rīcība, nodoms vai neuzmanība (kas turklāt būtu tiešā cēloņsakarībā ar atklāto kontrabandu), 4) nav pierādīts un pamatots administratīvā pārkāpuma sastāvs un tā pazīmes, 5) nav pierādīts un atklāta fiziskā persona, kura rīkojusies sūdzības iesniedzējas interesēs, labā un/vai uzdevumā, 6) pret vienīgo personu, kas kā sūdzības iesniedzējas darbinieks – mašīnists rīkojās sūdzības iesniedzējas uzdevumā (fiziski veikt pārvadājumu un vadīt lokomotīvi), administratīvā lietvedība tika izbeigta, 7) cigarešu kontrabanda ir atrasta nevis kravā, bet gan zem cisternas, kas nepieder sūdzības iesniedzējai, 8) sūdzības iesniedzēja nezināja un nevarēja zināt par noslēpto cigarešu kontrabandu un tai nav nekāda sakara ar to, 9) sūdzības iesniedzēja nesastādīja kravas pavaddokumentus, t.sk. deklarāciju. Viss augstākminētais pārsūdzētajā lēmumā nav vērtēts un nav ticis ņemts vērā.

[2.2] Iestāde lēmuma pieņemšanā nepamatoti atsaukusies uz Ministru kabineta 2002.gada 04.novembra noteikumu Nr.506 „Noteikumi par kravu pieņemšanu pārvadāšanai pa dzelzceļu" 19.punktu. Ņemot vērā apstākli, ka sūdzības iesniedzēja pārvadāja bīstamo kravu, augstāk minētie noteikumi (punkts) nav attiecināmi uz konkrēto lietu, bet kā speciālā tiesību norma vērā ņemami ir 2003.gada 29.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 226 „Noteikumi par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu".

[2.3] Sūdzības iesniedzēja veica visus tai uzliktos pienākumus, kādus normatīvie tiesību akti uzliek tai, pieņemot kravu/cisternas pārvadāšanai, taču to veicot, tāpat kā iestādes darbinieki, nekonstatēja un nevarēja konstatēt kontrabandas preces, kas tika piestiprinātas zem vagona/cisternas rāmī melnā polietilēna maisā. Neviens normatīvais tiesību akts, tostarp augstāk minētie MK noteikumi Nr.506 un Nr.226, nenosaka, ka pārvadātājs ir atbildīgs par kontrabandas precēm, ko kāda trešā (nenoskaidrota) persona ir piestiprinājusi zem kravas vagoniem/cisternām, kuri nepieder pārvadātājam, un ko nevar kvalificēt kā kravu. Augstāk minētie MK noteikumi Nr.506, t.sk. 19.punkts, nosaka tiesības/pienākumus/atbildību par kravu, savukārt Dzelzceļa pārvadājumu likuma 1.panta 5.apakšpunktā ir dota „kravas" definīcija, t.i. **krava** — lietas (vielas, preces vai priekšmeti), kas nodotas pārvadāšanai pa dzelzceļu vagonos vai konteineros. Sūdzības iesniedzēja kā pārvadātājs nevar būt atbildīgs par prettiesiski piestiprinātām lietām/precēm zem vagoniem vai cisternām, par kurām nav sniegtas norādes pavaddokumentos un par kurām pārvadātājs nav informēts, tā kā attiecīgās darbības ir ārpus pārvadātāja kontroles robežām. Sūdzības iesniedzējai nav nekādas saiknes ar iepriekšminētajām konfiscētajām precēm, t.i. tai nav bijis ne apzināts, ne neapzināts nodoms, kā arī nav pieļauta neuzmanība, ievest preces Latvijā un laist preces brīvā apgrozībā. Iestāde nav pamatojusi, kādēļ uzskata sūdzības iesniedzēju par deklarētāju, ja visus dokumentus gatavoja kravas nosūtītājs, kā arī turpmāk nepieciešamās darbības pārvadātājs veic, ņemot vērā informāciju, ko kravas nosūtītājs ir norādījis pavaddokumentos.

[2.4] No Latvijas APK 9., 272.pantos noteiktā izriet, ka, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, nepieciešams konstatēt visas administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošās pazīmes - subjektu (personu, kura ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu), objektu (ar likumu aizsargātu tiesisku interesi, pret kuru ir vērsts administratīvais pārkāpums), subjektīvo pusi (nodomu (tiešu vai eventuālu) vai neuzmanību) un objektīvo pusi (prettiesiskas darbības vai prettiesisku bezdarbību).

Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošajām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā (personas darbībās) nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Latvijas APK 201.^{12} panta administratīvā pārkāpuma sastāvu veido: administratīvā pārkāpuma objekts – sabiedrības intereses; administratīvā pārkāpuma objektīvā puse – cigarešu kontrabanda; administratīvā pārkāpuma subjektīvā puse - ar nodomu vai neuzmanības izdarīts pārkāpums; administratīvā pārkāpuma subjekts - fiziska vai juridiska persona, kas izdarījusi/pieļāvusi kontrabandu. Latvijas APK 201.^{12}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes jāanalizē kopsakarā ar muitas reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem un citiem normatīvajiem tiesību aktiem, kas nosaka pārvadātāja pienākumus, ko iestāde nav darījusi, citstarp, nav pamatojusi un pierādījusi, ka sūdzības iesniedzēja būtu pārkāpusi kādu citu likumu, līgumu vai noteikumus, kas novedis pie administratīvā pārkāpuma izdarīšanas ar nodomu vai neuzmanības.

[2.5] Iestāde nav ņēmusi vērā juridisko personu administratīvās atbildības īpatnības. Tikai fiziska persona var rīkoties sūdzības iesniedzējas kā juridiskas personas uzdevumā/interesēs/labā, taču, ja iestāde ir izbeigusi administratīvo lietvedību pret fizisko personu – mašīnistu un sūdzības iesniedzējas darbinieku, nav saprotams, uz kāda pamata tiek turpināta administratīvā lietvedība pret juridisko personu, tā kā lietā netiek pieminēta neviena persona, kura rīkojusies/varētu būt rīkojusies kā juridiskās personas pārstāve. Sūdzības iesniedzēja kā pārvadātājs izpildīja visus tam ar normatīviem aktiem uzliktos pienākumus, savukārt iestāde nav pierādījusi pretējo un nav arī pamatojusi, kādu pienākumu sūdzības iesniedzēja nav izdarījusi, kas ir tiešā cēloņsakarībā un kas noveda pie pārkāpuma izdarīšanas. Iestāde nav pamatojusi, kā sūdzības iesniedzēja var tikt saukta pie atbildības par muitas kontroles apiešanu vai preces noslēpšanu, vai to nedeklarēšanu, ja tā par kontrabandas preču esamību nav zinājusi un nevarēja zināt.

[2.6] Dzelzceļa pārvadājuma likuma 26.panta otrā daļa noteic, ka kravas nosūtītājs ir atbildīgs par sekām, kas radušās pavadzīmē norādīto ziņu nepareizības, neprecizitātes un nepilnīguma, kā arī pavadzīmei nepievienoto vai nepareizo pavaddokumentu dēļ. Dzelzceļa likuma 57.pants nosaka gadījumus, kad pārvadātājs nav atbildīgs par bagāžas vai kravas bagāžas saglabāšanu, ja to iemesls ir: 1) apstākļi, kurus pārvadātājs nevarēja novērst un to novēršana nebija atkarīga no pārvadātāja; 2) pasažiera vai kravas bagāžas nosūtītāja pārvadāšanai nodotas lietas (arī vielas), kuras aizliegts pārvadāt [..]; 4) neatbilstošs iesaiņojums, ko nebija iespējams atklāt ārējā apskatē, pieņemot bagāžu vai kravas bagāžu pārvadāšanai. Dzelzceļa likuma 58.pants nosaka, ka pārvadātājs ir atbildīgs par kravas saglabāšanu (nevis saturu) no brīža, kad tā pieņemta pārvadāšanai, līdz kravas izsniegšanai saņēmējam. Pārvadātājs ir atbildīgs par to pavaddokumentu saglabāšanu, kurus kravas nosūtītājs sastādījis, norādījis pavadzīmē un pievienojis tai. Arī Nolīguma par starptautisko dzelzceļa kravu satiksmi (SMGS) normas nosaka kravas nosūtītāja atbildību par dokumentu, t.sk. deklarācijas, sastādīšanu un nodošanu kravas pārvadātājam. Tādējādi pārvadātājs ir atbildīgs par kravas un dokumentu saglabāšanu un nav atbildīgs par to, kas norādīts pavaddokumentos un kas atrodas kravā, t.sk., ja tiek pārvadāta krava, ko aizliegts pārvadāt. Pēc analoģijas pārvadātājs arī nevar atbildēt par cigarešu kontrabandu, kas bija piestiprināta melnā (tādā pašā krāsā kā vagons/cisterna) polietilēna maisā, par kuras esamību pārvadātājs nezināja, un ko nevarēja atklāt ārējā apskatē (tieši tāpat kā iestādes darbinieki), zem vagona/cisternas, un kas nepieder pārvadātājam.

[2.7] Iestādes pieņēmums, ka sūdzības iesniedzēja kā deklarētājs nenoformēja deklarāciju un neiesniedza muitas iestādē, ir nepamatots, jo muitas deklarāciju uz kravu sagatavoja kravas nosūtītājs nevis pārvadātājs; muitas deklarācija tika pievienota dzelzceļa pavadzīmei un sekoja līdzi kravai līdz pat robežai. Bez tam sūdzības iesniedzēja kā pārvadātājs vispār nesniedz tādus pakalpojumus kā kravas deklarēšana, tostarp Latvijā. Bez tam vērā ņemams, ka sūdzības iesniedzēja nav vilciena sastāva, t.i. vagonu/cisternu, īpašnieks, sūdzības iesniedzējas īpašumā atradās tikai lokomotīve, ar kuru tika vilktas 65 cisternas, no kurām zem vienas atrada kontrabandas preces. Sūdzības iesniedzējas kā pārvadātājas rīcībā nav saskatāmas pazīmes, kuras var būt par pamatu Latvijas APK 201.^{12}panta un Regulas 59.panta piemērošanai, jo nav pierādījumu apstāklim, ka pārvadātājs būtu mēģinājis apiet muitas kontroli tad, kad tika konstatēts, ka zem cisternas tiek pārvadāta kravas nosūtītāja nedeklarēta krava. Sūdzības iesniedzēja nepiekrīt tam, ka tā ar savu rīcību pieļāva muitošanai pakļauto preču ievešanu; sūdzības iesniedzēja ir tikai pārvadātājs, kas pieņem pārvadāšanai preci/cisternas. Sūdzības iesniedzēja nav deklarētājs Regulas 4.panta 18.punkta izpratnē un nav Kopienā reģistrēta persona.

[2.8] Iestāde nav vērtējusi nodarījuma subjektīvo pusi, lietā nenoskaidrotas personas īpašumā esošas preces daudzums nekādā ziņā nevar liecināt par sūdzības iesniedzējas apzinātu nodomu; par nodomu varētu liecināt rīcība, nevis daudzums. Iestāde nav pierādījusi, ka tieši sūdzības iesniedzēja vai tās uzdevumā/labā/interesēs fiziskā persona ir rīkojusies prettiesiski un izdarījusi administratīvo pārkāpumu - apzināti un ar nodomu noslēpusi tabakas izstrādājumus, lai ievestu tos Latvijā, ar mērķi laist brīvā apgrozībā, turklāt nedeklarējot tās. Tāpat sūdzības iesniedzējas rīcību nevar kvalificēt par neuzmanību.

[2.9] Iestāde nav pamatojusi, kāds sakars ir šķietami izdarītajam administratīvajam pārkāpumam, t.i. cigarešu kontrabandai, un apstāklim, ka A/S „Krievijas dzelzceļi" Veļikiji Luki „Oktobra" depo ir reģistrējusi lokomotīvi 2ET116 Nr.1101, kas vilka 65 vagonus/cisternas, no kurām zem vienas cisternas trešā nenoskaidrota persona bija piespirinājusi cigarešu kontrabandu. Sūdzības iesniedzējai kā pārvadātājam nepiederēja neviens no vagoniem/cisternām, cigarešu kontrabanda tika atklāta nevis zem lokomotīves, bet gan zem cisternas/vagona, kas pieder trešajām personām, un kas tika pievienots lokomotīvei stacijā "Sebež". Kravas iekraušanu, t.i. bīstamās kravas ieliešanu vagonos/cisternās, arī neveica sūdzības iesniedzēja kā pārvadātājs, bet to veica kravas nosūtītājs ražotnē. Pēc kravas iekraušanas kravas nosūtītājs nosver kravu un noplombē vagonus; savukārt sūdzības iesniedzēja nepiedalās nevienā no konkrētajām darbībām. Iestāde atzina, ka kontrabandas prece netika atklāta, veicot fizisku, vizuālu lokomotīves un vagonu apskati. Tādējādi, kontrabandas prece nevarēja tikt atrasta, veicot fizisku, vizuālu lokomotīves un vagonu apskati, jo arī paši iestādes darbinieki cigarešu kontrabandu nepamanīja, veicot fizisku, vizuālu vagonu/cisternu apskati. Valsts institūciju darbiniekiem ir īpaša iekārta – skeneris, ar kuras palīdzību tika atrasta kontrabandas prece. VID nav ņēmis vērā, ka sūdzības iesniedzējas rīcībā nav tāda iekārta, ar kuru varētu skenēt un atklāt kontrabandas preces un tas arī nav sūdzības iesniedzējas pienākums, jo tās pamatdarbības mērķis ir preču pārvadāšana ar mērķi gūt peļņu. No sūdzības

iesniedzējas faktiski nav iespējams sagaidīt tādu rīcību, ka pie katra pārvadājuma veikšanas, vairākas reizes pārvadājuma laikā tas veiktu visa vilcienu sastāva (šajā gadījumā 65 vagoni) pārbaudi; sūdzības iesniedzējas pienākums ir nepieļaut darbības, kas ir acīmredzami pretēji normatīvo tiesību aktu prasībām, nevis veikt katra vagona (sastāva) policejisku pārbaudi. Iestāde nav ņēmusi vērā dzelzceļa pārvadājumu specifiku, tostarp, to, ka kā jau lokomotīves mašīnists /pers. F/ paskaidroja, ka stacijā „Sebež" no jauna pievienotā sastāva apskate netika veikta (kas turklāt bija pamats izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā pret lokomotīves mašīnistu). Mašīnista pienākums ir veikt tikai lokomotīves, kas velk vilciena sastāvu, apskati. Tāpat arī sūdzības iesniedzēja nezināja par kontrabandas esamību, kas pēc analoģijas arī būtu pamats lietas izbeigšanai pret to.

[2.10] Iestāde, nenoskaidrojot konfiscētās preces īpašnieku, nepamatoti izvirzīja pieņēmumu, ka sūdzības iesniedzēja saistīta ar kontrabandas precēm un atbildīga par preces apzinātu ievešanu Latvijā un citu pienākumu nepildīšanu. Nav izvērtēts galvenais fakts, ka sūdzības iesniedzēja šajā lietā ir tikai pārvadātājs, kas pieņem pārvadāšanai kravu/cisternas. Lietā nav pierādīts sūdzības iesniedzējas bezdarbības fakts. Nekādu citu darbību veikšana pārvadātājam nav paredzēta; iestādes viedoklis, ka pārvadātājs ar savu rīcību pieļāva muitošanai pakļauto preču ievešanu, ir nepamatots. Cisternas kā kravu sūdzības iesniedzēja pieņēma no kravu nosūtītāja un veica visas darbības, kas tai bija jādara un kontrabandā nav iesaistīta. Pieteicējam, pieņemot kravu pārvadāšanai, nebija informācijas par to, ka vagonos/cisternās un/vai zem tām ir preces, kuras būtu nepieciešams deklarēt muitas procedūrai.

[3] Tiesas sēdē sūdzības iesniedzējas pārstāve uzturēja sūdzību pēc tajā norādītiem motīviem un sniedza paskaidrojumus, balstoties uz sūdzībā norādītiem argumentiem, iesniedza rakstveida paskaidrojumu, kur papildus norādīja sekojošo.

Nav saprotams, kādu juridisko personu iestāde vēlējās saukt pie administratīvās atbildības. Velikiji Luki „Oktobra" depo nav un nevar būt pārkāpuma subjekts, jo ne AAS "Krievijas dzelzceļi", ne filiāles Oktobra dzelzceļa sastāvā šāda vienība neeksistē un to bilancē nav nekāda īpašuma, kas būtu saistīts ar attiecīgo subjektu. Nav pamatojuma tam, kādēļ tieši Krievijas dzelzceļa Velikiji Luki „Oktobra" depo tika saukta pie atbildības; tas ir patstāvīgs pamats lietas izbeigšanai un lēmuma atcelšanai. Iestādei bija pienākums noskaidrot subjektu, kas ir saucams pie administratīvās atbildības.

02.02.2014. administratīvajā aktā nepamatoti norādīts, ka nedeklarētās preces tika ievestas ar Krievijas dzelzceļa Velikiji Luki „Oktobra" depo reģistrētu lokomotīvi, tā kā patiesībā nedeklarētās preces tika atklātas nevis zem lokomotīves, bet gan zem trešajai personai (SAS „Sberbank Lizing") piederošas cisternas/vagona, kas tika pievienots lokomotīvei stacijā Sebež.

Iestāde nav pierādījusi, kādus normatīvos tiesību aktus, kas sūdzības iesniedzējai būtu jāievēro, tā ir pārkāpusi vai nav ievērojusi, tostarp, nav pamatojusi un pierādījusi ka šķietami ir pārkāpti šādi normatīvie akti: Ministru kabineta 2002.gada 04.novembra noteikumus Nr.506 „Noteikumi par kravu pieņemšanu pārvadāšanai pa dzelzceļu", t.sk. 19.punkts; 2003.gada 29.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 226 „Noteikumi par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu"; Nolīguma par starptautisko dzelzceļa kravu satiksmi (SMGS) 2.pielikumu "Bīstamo kravu pārvadājumu noteikumi" nosacījumus attiecībā uz sūtījumu veidiem un pieļaujamajiem vagoniem (konteineriem), kravu pārvadāšanu pavadoņu pavadībā, pavadzīmē ierakstāmajām papildu atzīmēm un papildu drošības pasākumu nodrošināšanu bīstamo kravu pārvadājumos; Padomes 1992.gada 12.oktobra Regulas EEK Nr.2913/92. Sūdzības iesniedzēja nevar tikt sodīta par savu tiesību neizmantošanu. Proti, atsevišķi normatīvie tiesību akti, piemēram, MK noteikumu Nr.506 19.punkts, dod sūdzības iesniedzējai kā pārvadātājam tiesības kravas nosūtītāja klātbūtnē veikt kravas apskati, taču tas nav obligāts uzdevums, tādējādi attiecīgo tiesību neizmantošana nevar tikt uzskatīta par prettiesisku un sodāmu rīcību.

Iestādes nevis sūdzības iesniedzējas kā pārvadātāja kompetencē ir veikt tādus pasākumus, kuru mērķis ir atklāt, novērst un tml. nelikumīgas darbības, tostarp attiecībā uz kontrabandas ievešanu. Sūdzības iesniedzēja kā pārvadātājs sniedz transporta pārvadājuma pakalpojumus pa dzelzceļu, nevis importē, ražo, izplata vai veic citas darbības ar precēm.

Kravas pavaddokumentus, tostarp pavadzīmes, muitas dokumentāciju gatavoja kravas nosūtītājs, t.i. atklātā akciju sabiedrība „Uralhim-Trans", ko pierāda pavadošie dokumenti un apliecina SMGS (Nolīgums par starptautisko dzelzceļa kravu satiksmi) 7., 11., 12.panta noteikumi, pielikuma Nr. 12.5 noteikumi u.c. Sūdzības iesniedzēja kā kravas pārvadātājs rīkojas atbilstoši kravas pavaddokumentos noteiktajam un tai kā pārvadātājam nav pienākums pārbaudīt pavaddokumentos ietverto ziņu pareizību un atbilstību, par ko ir atbildīgs kravas nosūtītājs. Tāpat sūdzības iesniedzēja kā pārvadātājs ir atbildīga tikai par lokomotīvi, kas tai pieder, un tās stāvokli, savukārt attiecībā uz vagoniem/cisternām pārvadātājam ir jānodrošina pārvadājuma līguma izpilde, t.i. kravas pārvešana. Saskaņā ar SMGS noteikumiem, sūdzības iesniedzējai kā pārvadātājam, pieņemot kravu pārvadāšanai, nav jāveic kravas pārbaude un/vai apskate. Stacijās Velikije Luki un Sebež tika veiktas vilciena sastāva apskates (komercapskate un tehniskā apskate, ko pierāda Izraksts no Grāmatas par Kravu parka vagonu uzrādīšanas tehniskai apkopei), kuru laikā netika konstatēti pārkāpumi. Turklāt stacijā Sebež tika veikta muitas un robežkontroles apskate, kuras laikā arī nekādi pārkāpumi netika atklāti. Sūdzības iesniedzējas kā pārvadātāja atbildība ir noteikta SMGS, tostarp 23.pantā, kas nosaka, ka pārvadātājs ir atbrīvojams no atbildības, tādu apstākļu rezultātā, kurus dzelzceļš, t.i. sūdzības iesniedzēja nevarēja novērst un kuru novēršana nebija no tā atkarīga.

Kravas iekraušanu, t.i. kravas ieliešanu vagonos/cisternās, arī neveica sūdzības iesniedzēja kā pārvadātājs, bet to veica kravas nosūtītājs ražotnē. Pēc kravas iekraušanas kravas nosūtītājs nosver kravu un noplombē vagonus. Sūdzības iesniedzēja nepiedalās nevienā no konkrētajām darbībām, kas tiešā veidā norāda uz to, ka tai nav nekādas saiknes ar inkriminēto administratīvo pārkāpumu. Deklarētājs ir nevis sūdzības iesniedzēja, bet preču nosūtītājs, kas aizpildīja visus kravas pavaddokumentus, tādējādi sūdzības iesniedzēja nevar tikt atzīta par vainīgu preču nedeklarēšanā. Arī Nolīguma par starptautisko dzelzceļa kravu satiksmi (SMGS) normas nosaka kravas nosūtītāja atbildību par dokumentu, t.sk. deklarācijas, sastādīšanu un nodošanu kravas pārvadātājam. Ir būtiski, ka preces tika konfiscētas pirmajā muitas zonā, proti, konfiscētās preces neizgāja cauri muitas zonai. Iestāde nav ņēmusi vērā Eiropas Savienības Tiesas 2009.gada 2.aprīļa lietā Nr.C-459/07 sniegtos ģenerāladvokāta secinājumu, kuros tas norāda, ka pretlikumīga ievešana ir tikai pēc tam, kad persona ir atstājusi robežpunktu vai katrā ziņā ir nepārprotami parādījusi savu nodomu nedeklarēt preces muitas dienestiem. Nav pierādīts sūdzības iesniedzējas nepārprotami apzināts nodoms nedeklarēt preces, turklāt par kuru esamību tā nav zinājusi, kā arī nav pierādījumu, ka sūdzības iesniedzēja jebkādā veidā rīkojusies ar konfiscētajām precēm, jo tās nebija sūdzības iesniedzējas valdījumā, lietošanā, turējumā un/vai rīcībā.

Sūdzības iesniedzējas darbinieki - mašīnisti tiek rakstveidā (pret parakstu) brīdināti par to, vai var un cik daudz var ievest cigaretes, šķērsojot Krievijas-Latvijas robežu. Arī konkrēto mašīnistu sūdzības iesniedzēja pirms darba uzsākšanas rakstveidā iepazīstināja ar noteikumiem par alkohola un cigarešu pārvadāšanu/vešanu pāri Latvijas robežai.

[4] Tiesas sēdē VID pārstāve uz pilnvaras pamata sūdzību neatzina. Izteica viedokli, ka lai juridisku personu sauktu pie administratīvās atbildības, nav nepieciešams konstatēt, ka fiziska persona ir veikusi kaut kādu labumu juridiskas personas labā, šāda nepieciešamība neizriet no Latvijas APK 14., 14.[1]pantos noteiktā; Latvijas APK 201.[12]pants paredz divus pārkāpuma subjektus – gan fizisku, gan juridisku personu. AS "Krievijas dzelzceļi" konkrētajā gadījumā ir pārkāpuma subjekts, jo nodarbojas ar kravu pārvadājumiem un tieši AS "Krievijas dzelzceļi" ir ievedusi kravu Latvijas Republikā kopā ar nelikumīgām cigaretēm. VID pārstāves ieskatā AS "Krievijas dzelzceļi" vaina ir ne tajā, ka tai bija nodoms ievest nelikumīgas cigaretes, bet gan tajā, ka tas notika aiz neuzmanības. AS "Krievijas dzelzceļi" kā juridiskai personai jābūt atbildīgai par kravu, ko pārved; iespējams, vilciena apskate netika veikta vispār vai arī tika veikta paviršī. AS "Krievijas dzelzceļi" izdarītā kontrabanda izpaudās preču nedeklarēšanā un noslēpšanā un ir izdarīta aiz neuzmanības, neuzmanība izpaudās nepienācīgā darba organizācijā vagonu apskatē, kā rezultātā Latvijas Republikā ievesta prece, kas nav deklarēta. VID pārstāve atzina, ka iestādes lēmumā nekorekti norādīts pārkāpējs Velikije Luki "Oktobra" depo, bet šis pārkāpums nav tik būtisks, lai varētu ietekmēt pārsūdzēto lēmumu, jo neapšaubāmi pie administratīvās atbildības saukta AS "Krievijas dzelzceļi".

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā izbeidzama turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Pamatojoties uz Latvijas APK 9.panta pirmajā daļā un 289.[6] panta septītajā daļā noteikto, administratīvo pārkāpumu lietās tiesai ir jākonstatē administratīvā pārkāpuma sastāvs. Administratīvā pārkāpuma sastāvu veido administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā

puse. Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Latvijas APK 248.panta pirmā daļa nosaka, ka protokolā par administratīvo pārkāpumu norāda protokola sastādīšanas laiku un vietu, protokola sastādītāja vārdu, uzvārdu, institūciju, kuru viņš pārstāv, amatu, ziņas par pārkāpēja personu, administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietu, laiku, pārkāpuma būtību, normatīvo aktu un normu, kas paredz atbildību par šo pārkāpumu, citas ziņas, kas nepieciešamas lietas izlemšanai.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 25.aprīļa spriedumā lietā Nr. SKA – 157/2007 norādīts, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības, par kurām paredzēta administratīvā atbildība. Faktiski šī amatpersona atzīst, ka ar protokolā konstatētajām darbībām persona ir izdarījusi pārkāpumu, par kuru paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā.

Līdz ar to, no vienas puses, tiesa, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu šajā lietā, izvērtē protokolā izteiktā atzinuma pamatotību, proti, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības. Savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus). Lēmums administratīvā pārkāpuma lietā tiesai jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā, ar jaunu faktu norādīšanu tiesas nolēmumā tiktu pārkāptas personas procesuālās tiesības.

[5.1] Tiesa konstatē, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādīts sekojošais – "2013.gada 1.novembrī Zilupes MKP plkst. 02:50 iebrauca kravas vilciens Nr.2619 (7616-088-0983); lokomotīves pārbaudes laikā pārkāpumi netika konstatēti; veicot vilciena skenēšanas attēlu analīzi, attēlā Nr.37101RF01201311010248052 konstatēta aizdomīga vieta zem cisternas Nr.76641471. Cisternvagonā atrodas bezūdens amonjaks, kravas saņēmējs - SIA VK Ekspedīcija, saņēmējstacija "Ventspils", nosūtītājstacija - "Osenci", Krievijas Federācija. Veicot vagonu fizisko pārbaudi, tika konstatēts, ka zem vagona rāmī atrodas melns polietilēna maiss, piestiprināts ar speciālām metāla ierīcēm (atspaidām). Noņemot tās, konstatēts, ka polietilēna maisā atradās cigaretes ar nosaukumu "Bayron " - 11 180 gab., uz visām cigaretēm ir Krievijas Federācijas akcīzes markas. Nedeklarētā prece (cigaretes "Bayron" -11 180 gab.) un metāla stiprinājumi 3 gab. izņemti, pamatojoties uz 2013.gada 1.novembra mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.BJ001823 līdz lēmuma pieņemšanai administratīvā pārkāpuma lietā. Administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laikā tika saņemts rakstisks paskaidrojums no mašīnista /pers. F/ (/pers. F/), kurš rakstiski paskaidroja, ka ierodoties stacijā "Sebež" pa 5.ceļu, viņus (lokomotīvi un darbiniekus) atvienoja no esošā sastāva un novirzīja uz 6.ceļu, kur pievienoja citam sastāvam, ar kuru turpināja ceļu. Viņš nav zinājis par sastāvā atrasto cigarešu esamību, jo nav veicis pievienotā sastāva apskati. Paskaidrojums sniegts /pers. F/ dzimtajā valodā - krievu valodā. 2013.gada 11. novembrī Latgales MKP daļas vadītājs pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā F52-BJ001823, ar kuru tika izbeigta lietvedība pret fizisko subjektu un konfiscētas preces (cigaretes "Bayron" - 11 180 gab. un metāla stiprinājumi 3 gab.), kas izņemtas pamatojoties uz 2013.gada 1.novembra mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.BJ001823. 2013.gada 14.novembrī tika pieņemts lēmums Nr.2715-5/533 par administratīvās lietvedības uzsākšanu par muitas kontroles rezultātā konstatēto faktu - cigarešu kontrabandu. Lietas apstākļu noskaidrošanas gaitā konstatēts, ka kravas vilciens Nr.2619 (7616- 088-0983), zem kura cisternvagona konstatētas nedeklarētas cigaretes, tika ievests ar Krievijas dzelzceļa Velikiji Luki "Oktobra" depo reģistrētu lokomotīvi 2ET116 Nr.1101. Pamatojoties uz Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 1992.gada 12.oktobra 59.panta 1.punktu, kur noteikts, ka visas preces, kuras paredzēts pakļaut muitas procedūrai, ir jādeklarē šai muitas procedūrai. Savukārt vilciena sastāvā konstatētās cigaretes netika pieteiktas nevienai muitas procedūrai, tādejādi uzskatāmas par nedeklarētām. Personas, kas nav veikusi muitas procedūras pieteikšanu, tas ir preču deklarēšanu, rīcībā ir saskatāmas normatīvo aktu noteikumu neievērošanas pazīmes. Ir pārkāpts Padomes Regulas (EEK) Nr.2913/92 1992.gada 12.oktobra 59.panta 1.punkts". Kā izriet no administratīvā pārkāpuma protokola, Krievijas dzelzceļa, Velikiji Luki "Oktobra" depo ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kurš paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.^{12}pantā.

Latvijas APK 201.^{12} pantā norādīts, ka par muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību ievešanu Latvijas Republikas muitas teritorijā vai izvešanu no tās, apejot muitas kontroli vai noslēpjot šīs preces vai citas vērtības no šādas kontroles, vai nedeklarējot, vai izmantojot viltotus muitas vai citus dokumentus, vai citādā nelikumīgā veidā (kontrabanda), uzliek naudas sodu fiziskajām personām no septiņdesmit līdz septiņsimt *euro*, bet juridiskajām personām — no septiņsimt līdz septiņtūkstoš simt *euro*, konfiscējot šīs preces vai citas vērtības un to pārvietošanai (pārvadāšanai) izmantoto transportlīdzekli vai bez konfiskācijas.

No administratīvā pārkāpuma protokola, sākotnējā iestādes 2014.gada 3.februāra lēmuma izriet, ka protokols sastādīts un administratīvais sods piemērots neeksistējošai personai *Velikiji Luki "Oktobra" depo, kas neļauj šo personu klasificēt kā administratīvās atbildības subjektu - fizisku vai juridisku (vai atbildības ziņā tai pielīdzinātu) personu. Līdz ar to, jau sākotnēji administratīvās lietvedības gaitā ir pieļauts pārkāpums pie administratīvās atbildības sauktās personas tiesību ievērošanā (tiesības būt informētai par protokolu un tā saturu, tiesības sniegt paskaidrojumus utt.). Vien pārsūdzētajā iestādes lēmumā bez jebkādas motivācijas tiek norādīts, ka protokols un sākotnējais iestādes lēmums attiecināms uz AS "Krievijas dzelzceļi" kā administratīvā pārkāpuma subjektu, kas ir juridiska persona.*

Ja tiesībpārkāpumu izdara juridiska persona, tad konstatējams un pierādāms tiesībpārkāpums, kas sastāv no šādiem elementiem: prettiesiska rīcība; prettiesiskas rīcības rezultātā iestājušās sekas; cēloniskais sakars starp rīcību un sekām (*sk. Načiščonis J. Administratīvās tiesības. Rīga, 2002, 187.lpp.*)

Latvijas APK 14.^{1}pants paredz, ka šajā kodeksā un pašvaldību domju izdotajos saistošajos noteikumos īpaši paredzētajos gadījumos par administratīvajiem pārkāpumiem pie atbildības ir saucamas juridiskās personas. Tātad, juridisko personu administratīvā atbildība paredzēta kā izņēmums, par ko liecina likuma normas norāde uz īpaši paredzētiem gadījumiem.

Kā norādījis jurists /pers. S/, juridisko personu administratīvā atbildība tiek noteikta divos principiāli atšķirīgos gadījumos:

1) juridiskā persona kā atbildības subjekts ir noteikta tad, ja uz juridisko personu var attiecināt citā normatīvā aktā noteiktu pienākumu, par kura pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība. Šajā gadījumā svarīgi konstatēt, ka no juridiskas personas kā tiesību subjekta (tiesībspējīgas un rīcībspējīgas personas) saskaņā ar normatīvajiem aktiem tiek prasīta noteikta rīcība (dokumentu iesniegšana, muitas operāciju ievērošana, īpašuma uzturēšana pienācīgā kārtībā u. tml.). Protams, šos pienākumus juridiskas personas vārdā faktiski veic (vai neveic) juridiskas personas pārstāvji;

2) juridiskā persona kā atbildības subjekts ir noteikta par tādu pārkāpumu, ko tā pēc savas būtības nevar paveikt, taču administratīvais pārkāpums izdarīts juridiskas personas interesēs. Šādus administratīvos pārkāpumus izdara fiziskas personas, kurām būtu jāpiemēro administratīvais sods. Protams, nereti fiziskas personas izdara pārkāpumus juridisku personu interesēs, un tādēļ par šādiem administratīviem pārkāpumiem LAPK administratīvā atbildība paredzēta arī juridiskām personām. (*Danovskis E. Administratīvās atbildības regulējuma konceptuālās problēmas. Jurista vārds, 2011.gada 17.maijs, nr.20 (667)*).

Tiesa uzskata, ka administratīvā pārkāpuma protokolā nav norādīta Latvijas APK 201.^{12}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva objektīvā puse no augstākminēto juridiskās personas atbildības kritēriju viedokļa. Proti, protokolā nav norādīts, kādu normatīvo aktu pārkāpšana vai neievērošana no AS "Krievijas dzelzceļi" puses ir tiešā cēloņsakarībā ar faktu, ka Latvijas Republikā ievestas protokolā norādītās kontrabandas cigaretes, kā arī nav norādīts uz konkrētu personu darbošanos (bezdarbību) AS "Krievijas dzelzceļi" interesēs, kas radīja minētās sekas – kontrabandas

cigarešu ievešanu. Protokolā pārsvarā atreferēta administratīvās lietvedības gaita un konstatēts fakts, par kuru nav strīda, ka zem vilciena vagona rāmī, ar metāla ierīcēm piestiprinātā polietilēna maisā, atrastas cigaretes. Protokolā norādīto frāzi, ka *Pamatojoties uz Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 1992.gada 12.oktobra 59.panta 1.punktu, kur noteikts, ka visas preces, kuras paredzēts pakļaut muitas procedūrai, ir jādeklarē šai muitas procedūrai. Savukārt vilciena sastāvā konstatētās cigaretes netika pieteiktas nevienai muitas procedūrai, tādejādi uzskatāmas par nedeklarētām*...vienozīmīgi nevar attiecināt uz AS "Krievijas dzelzceļi", jo protokolā nav norādīta konkrēta persona, *kas nav veikusi muitas procedūras pieteikšanu*. Bez tam ir pamatots sūdzības iesniedzējas arguments, ka sūdzības iesniedzēja kā dzelzceļa pārvadātājs nav deklarētājs minētās Regulas izpratnē.

Kā norādījusi Latgales apgabaltiesa, Latvijas APK 248.pants, kurā norādītas prasības administratīvā pārkāpuma protokola saturam, jāaplūko kopsakarā ar izrietošām no Satversmes 92.panta pārkāpēja tiesībām uz aizstāvību. Proti, pārkāpuma aprakstam administratīvā pārkāpuma

protokolā jābūt tādam, lai pie atbildības saucamā persona varētu zināt ne tikai to, pēc kāda LAPK

panta viņa tiek saukta pie atbildības, bet arī kādas konkrēti un kādos apstākļos izdarītas darbības, kas veido pārkāpuma objektīvo pusi, amatpersona, sastādot protokolu, atzinusi par pierādītām. Pārkāpuma aprakstam administratīvā pārkāpuma protokolā jābūt tādam, kas pilnībā ļauj izprast tā

būtību, nemeklējot papildu izskaidrojumus lietas materiālos *(skat. Latgales apgabaltiesas 2014.gada 23.aprīļa spriedums lietā Nr.126003513).* Minēto var attiecināt arī uz juridisku personu, jo Latvijas APK tiesību apjoms abiem administratīvās atbildības subjektiem (fiziska, juridiska persona) netiek nošķirts.

[5.2] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.pants nosaka, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā- iestādei.

Līdzās augstāk norādītajam 2014.gada 13.janvāra protokolam BJ 008327, tiesa lietā konstatē turpmāk norādītos pierādījumus.

Saskaņā ar VAS "Latvijas dzelzceļš" sniegto informāciju, vilciena sastāvs Nr.2619 (indekss 7616-088-0983) 2013.gada 1.novembrī caur Zilupes muitas kontrolpunktu Latvijā tika ievests ar Krievijas dzelzceļa, Veļikije Luki "Oktobra" depo reģistrētu lokomotīvi 2TE116 Nr.1101 (lietas 73.lapa); šī vilciena nosūtīšana no Sebežas notikusi pulksten 2.10, pienākšana Zilupē pulksten 2.57, nosūtīšanas stacija – Osenci Sverdlovskas dzelzceļš, saņemšanas stacija – Ventspils (lietas 74.lapa).

Lietā ir 2013.gada 1.novembra mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokola administratīvā pārkāpuma lietā BJ001823 kopija, no kā izriet, ka 2013.gada 1.novembrī Zilupes MKP vecākais muitas uzraugs, klātesot pieaicinātai personai /pers. F/ izņēma 11180 gab. cigaretes "Bayron" un 3 gab. metāla stiprinājumus (lietas 70.lapa).

2013.gada 11.novembrī VID Muitas pārvaldes Latgales MKP daļas vadītājs pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.F52-BJ001823, ar kuru nolēma izbeigt administratīvā pārkāpuma lietvedību pret kravas vilciena Nr.2619 (7616-088-0983) mašīnistu /pers. F/, atzīstot, ka viņa rīcībā nav saskatāms Latvijas APK 201.[12] pantā minētā administratīvā pārkāpuma sastāvs (lietas 66.lapa).

Tiesas ieskatā, šie pierādījumi nenorāda uz Latvijas APK 201.[12]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva esamību AS "Krievijas dzelzceļi". Citstarp, lietā ir sūdzības iesniedzējas iesniegtie pierādījumi par to, ka vagons /cisterna Nr.76641471 nepieder sūdzības iesniedzējai, bet gan trešajai personai, kura savukārt to 2013.gada 13.martā iznomājusi citai trešajai personai (lietas 84.86.lapa); kā arī pierādījumi par to, ka sūdzības iesniedzējai ir izstrādāta noteikta kārtība, kā pirms došanās reisā tiek instruētas lokomotīvju brigādes par Latvijā esošajiem noteikumiem par pāri robežai ievedamā alkohola un cigarešu daudzumu (lietas 91.-92.lapa); ir apliecinājums tam, ka 2013.gada 1.novembrī AAS "Krievijas dzelzceļi" filiālē Oktobra dzelzceļš, stacijā "Sebeža" laikā no pulksten 1.38 līdz pulksten 1.53 notika vilciena Nr.2619 vagonu (to skaits 65) tehniska apkope (lietas 87.-90.lapa). Šie pierādījumi liecina par pretējiem iestādes lēmumā konstatētajiem apstākļiem.

Tiesa arī konstatē, ka iestādei, pieņemot attiecīgus lēmumus, trūkst konsekvences un izpratnes par inkriminējamo administratīvā pārkāpuma sastāvu, kur sākotnējā iestādes lēmumā tiek norādīts, ka konstatējams apzināts Krievijas dzelzceļa, Velikiji Luki "Oktobra" depo nodoms izdarīt konkrēto administratīvo pārkāpumu, savukārt pārsūdzētajā lēmumā tiek norādīts, ka vainas formas konstatēšanai vispār nav nozīmes, jo pārkāpumu var izdarīt gan tīši, gan aiz neuzmanības, savukārt iestādes pārstāve tiesas sēdē pauda viedokli, ka pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības. Ir nekorekta VID pārstāves atsauce, ka AS "Krievijas dzelzceļi" nav veikusi organizatorisku pasākumu kopumu, lai novērstu cigarešu ievešanu kontrabandas ceļā. Grūti iedomāties un tiesas sēdē to nespēja nosaukt VID pārstāve, kādu dzelzceļa pārvadātāja, par kādu atzīstama sūdzības iesniedzēja, darbību reglamentējošo normatīvo aktu regulējuma ietvaros un kādus pasākumus AS "Krievijas dzelzceļi" konkrētajā gadījumā būtu jāveic, lai trešajām personām piederošajā vilciena vagonā/cisternā konstatētu slēpni, kuru bija iespējams atklāt vien ar speciālas skenēšanas ierīces palīdzību.

Tiesas ieskatā augstākminēto konstatēto apstākļu kopums ir pietiekams, lai atzītu, ka administratīvā pārkāpuma sastāvs AS "Krievijas dzelzceļi" darbībā/bezdarbībā nav konstatējams, un papildus sūdzības iesniedzējas sūdzībā norādīto visu argumentu izvērtējums nav nepieciešams. Atbilstoši Latvijas APK 239.panta 1.punktam, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā izbeidzama.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 297.[1]pantu, ja atceļ lēmumu un izbeidz lietu par administratīvo pārkāpumu, tad izņemtos un konfiscētos priekšmetus neatdod, ja to nepieļauj citi normatīvie akti. Likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta 2.,3.punktā noteikts, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt akcīzes preces, tas ir, arī tabakas izstrādājumus, par kuriem nav samaksāts akcīzes nodoklis un nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām. Savukārt minētā likuma 33.panta 4.punkts noteic, ka šādas preces ir konfiscējamas, bet Ministru kabineta 2010.gada 7.decembra noteikumu Nr. 1098 „Noteikumi par rīcību ar administratīvo pārkāpumu lietās izņemto mantu un dokumentiem" 37.1.punkts nosaka, ja izņemtās mantas izplatīšana aizliegta, atbildīgā institūcija to iznīcina.

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] un 289.[13] pantu, tiesa

nosprieda

sūdzību apmierināt.

Atcelt Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores /pers. A/ 2015.gada 27.februāra lēmumu Nr.22.11/L-8852 un izbeigt lietu par akciju sabiedrības "Krievijas dzelzceļi" saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.[12]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Saskaņā ar 2013.gada 1.novembra apskates protokolu izņemtās mantas - cigaretes "Bayron" 11180 gab. un metāla stiprinājumus 3 gab.

konfiscēt un iznīcināt.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas (2015.gada 12.jūnija), iesniedzot apelācijas sūdzību Ludzas rajona tiesā.

Tiesnese I.Marnauza